

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013, hierna verordening (EU) 2021/2115 te noemen;
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013.

Het Europese rechtskader voorziet de verplichting om ecoregelingen te voorzien binnen pijler I en agromilieuklimaatmaatregelen binnen pijler II.

Deze ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen werden reglementair verankerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit.

Middels het voorliggende besluit worden enkele wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 aangebracht en aan het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Beleidsveld: Landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/337 van 17 december 2024.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna 'GLB') van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013 (hierna 'verordening (EU) 2021/2115')
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (hierna 'verordening (EU) 2021/2116').

Het Europese rechtskader voorziet de verplichting om ecoregelingen te voorzien binnen pijler I (artikel 31 verordening (EU) 2021/2115) en agromilieuklimaatmaatregelen binnen pijler II (artikel 70 verordening (EU) 2021/2115).

Deze ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen werden reglementair verankerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit (hierna 'het besluit van 21 april 2023'). Met onderhavig besluit worden enkele wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 voorgesteld.

Tevens wordt een wijziging aangebracht aan het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit

Artikel 1

Artikel 1 wijzigt artikel 2 van het besluit van 21 april 2023, waarin de definities zijn opgenomen.

Er wordt een definitie ingevoegd van melkproductieregistratie: het meten van de melkproductie en het bepalen van onder andere het vet- en eiwitgehalte, en de lactose van geregistreerde koeien van melkrassen en dubbeldoel rassen met melkproductie.

Bij de definitie van taakkaart wordt aangevuld dat deze kaart voor het betrokken campagnejaar opgenomen is in de lijst van producentgerichte acties, vermeld in bijlage 1 van de toelichting bij het Vlaams Strategisch Plan ter uitwerking van operationele programma's, met als titel lijst van producentgerichte acties. Binnen de producentgerichte acties zijn gelijkaardige maatregelen voorzien. Op deze manier worden beide systemen op elkaar afgestemd.

Er wordt tevens een typfout rechtgezet.

Artikel 2

Artikel 2 wijzigt artikel 47 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan rundvee door toevoeging van een additief of voedermiddel.

Bij de definitie van runderen van het rastype melk en runderen van het rastype vlees wordt verduidelijkt dat het gaat om runderen die al dan niet onder melkproductieregistratie staan i.p.v. dat ze al dan niet deelnemen aan melkproductieregistratie. Voor deze maatregel hoeft het bedrijf niet deel te nemen aan de officiële melkproductieregistratie, het doel is immers alleen om binnen de groep van dubbeldoeldieren de dieren die effectief gemolken worden te onderscheiden van dieren die niet gemolken worden. Het gaat om dieren op bedrijven die wel een vorm van melkcontrole doen, maar niet noodzakelijk via CRV en waarvan de resultaten dus ook niet gebruikt worden in het kader van de fokwaardeschattingen.

Er wordt een typfout rechtgezet en bijkomend wordt verduidelijkt dat de verbintenis niet alleen kan starten op 1 januari, maar ook op 30 april, hetgeen reeds eerder bepaald werd in artikel 10 van het besluit van 21 april 2023.

Artikel 3

Artikel 3 wijzigt artikel 48 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan rundvee (melkvee) door toevoeging van een additief of voedermiddel.

Er wordt verduidelijkt dat het actief rundveebeslag aan de landbouwer moet toebehoren op de startdatum van de verbintenis.

Er wordt bepaald dat in geval van een volledige bedrijfsovername tijdens de verbintenistermijn, de voorwaarden, die van toepassing zijn op de verbintenis, nageleefd moeten worden door respectievelijk de overnemer, dan wel de overlater, en dit gedurende de periode dat het beslag op zijn naam staat.

Artikel 4

Artikel 4 wijzigt artikel 49 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan rundvee (vleesvee) door toevoeging van een additief of voedermiddel.

Er wordt verduidelijkt dat het actief rundveebeslag aan de landbouwer moet toebehoren op de startdatum van de verbintenis.

Er wordt bepaald dat in geval van een volledige bedrijfsovername tijdens de verbintenistermijn de voorwaarden, die van toepassing zijn op de verbintenis, nageleefd moeten worden door respectievelijk de overnemer, dan wel de overlater, en dit gedurende de periode dat het beslag op zijn naam staat.

Daarnaast wordt ook een typfout rechtgezet.

Artikel 5

Artikel 5 wijzigt artikel 50 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel de verstrekking van veevoeder met een methaanreducerend effect aan rundvee door toevoeging van een additief of voedermiddel.

Er wordt verduidelijkt dat het gaat om runderen die onder melkproductieregistratie staan i.p.v. dat ze deelnemen aan melkproductieregistratie.

Daarnaast worden enkele typfouten rechtgezet.

Artikel 6

Artikel 6 wijzigt artikel 60 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel lokale veerassen.

Er wordt verduidelijkt dat de verbintenis betrekking heeft op ieder actief beslag dat op de uiterste wijzigingsdatum van de verzamelaanvraag in het verbintenisjaar aan de landbouwer toebehoort en dat het beslag actief moet zijn vanaf 1 januari van het verbintenisjaar tot en met 31 december van het verbintenisjaar.

Daarnaast wordt bepaald dat de verbintenis kan gewijzigd worden indien het aantal subsidiabele dieren verhoogt tijdens de looptijd ervan:

- 1° in het tweede of derde verbintenisjaar kan het aantal subsidiabele dieren, dat is vastgelegd in de verbintenis, worden verhoogd met maximaal 20%, zonder dat daarbij de verbintenistermijn wijzigt;
- 2° als het aantal subsidiabele dieren, dat is vastgelegd in de verbintenis, verhoogt met meer dan 20%, kan de verbintenis worden stopgezet vanaf 31 december van het verbintenisjaar en kan een nieuwe verbintenis worden gesloten. Die nieuwe verbintenis heeft opnieuw een duur van vijf opeenvolgende jaren en start op 1 januari van het volgende kalenderjaar. De subsidie die al is toegekend voor de eerste verbintenis, blijft behouden als aan de verbintenisvoorwaarden is voldaan voor die periode.

Artikel 7

Artikel 7 wijzigt artikel 61 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel lokale veerassen (rundveerassen).

Het minimumaantal dieren wordt verlaagd van 10 naar 5. Het maximum aantal dieren wordt verhoogd van 125 naar 225. De huidige minimumgrens van 10 runderen is voor een aantal kleinere, vaak gemengde biologische bedrijven, te hoog om te kunnen deelnemen. Door dit aantal aan te passen naar 5 kan hieraan geredigeerd worden. De maximumgrens van 125 dieren is dan weer voor een beperkt aantal bedrijven ook een rem op de volledige omschakeling naar lokale veerassen. waardoor het risico op inkruising van lokale rassen met gespecialiseerde rassen toeneemt. De maximumgrens wordt verhoogd naar 225 dieren.

Daarnaast wordt verduidelijkt dat voor deze maatregel de melkproductieregistratie wordt uitgevoerd in lijn met de regels die zijn opgesteld door het International Committee for Animal Recording en dat deze gegevens gebruikt worden voor het berekenen van fokwaardeschattingen, uitgevoerd door een erkende stamboekvereniging of de door hen aangewezen derden.

Artikel 8

Artikel 8 wijzigt artikel 63 van het besluit van 21 april 2023, dat betrekking heeft op de maatregel lokale veerassen (varkensrassen).

De voorwaarde dat het dier, om subsidiabel te zijn, minstens één jaar oud moet zijn op de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag of bij vervanging, wordt vervangen door de voorwaarde dat het dier minstens zes maanden oud moet zijn op 1 januari van het verbintenisjaar of bij vervanging. De nieuwe formulering is een harmonisatie met de maatregel voor de runderen. Omdat de zeugen meestal op 8 à 9 maanden voor het eerst gedekt worden, zijn ze in een aantal gevallen nog iets jonger dan 1 jaar op het moment dat ze werpen. Door de herformulering komen ze daarom iets sneller in aanmerking voor subsidie. Een eventueel hoger aantal dieren wordt opgevangen binnen de bestaande budgetten.

Artikel 9

Artikel 9 wijzigt artikel 78 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de maatregel de aanleg van een grasbufferstrook langs kwetsbare landschapslementen.

Er wordt een delegatie verleend aan de minister om, wanneer uitzonderlijke weersomstandigheden verhinderen dat de grasbufferstrook tijdig, i.e. in het najaar van het jaar voorafgaand aan het verbintenisjaar, wordt ingezaaid of aanwezig is, een latere uiterste inzaaidatum te bepalen in de betrokken gebieden.

De delegatie strekt ertoe om dit voor deze maatregel voor een bepaald kalenderjaar te bepalen. De minister zal deze beslissing nemen op basis van een advies van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dat publiek beschikbaar gemaakt wordt. Het agentschap zal zich hiervoor baseren op meteorologische data van het KMI. Deze latere inzaaidatum heeft geen impact op andere beperkingen zoals het gebruik van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen wanneer die hier gelden.

Artikel 10

Artikel 10 wijzigt artikel 79 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de maatregel de aanleg van een grasbufferstrook langs waterlopen.

Er wordt een delegatie verleend aan de minister om, wanneer uitzonderlijke weersomstandigheden verhinderen dat de grasbufferstrook tijdig, i.e. in het najaar van het jaar voorafgaand aan het verbintenisjaar, wordt ingezaaid of aanwezig is, een latere uiterste inzaaidatum te bepalen in de betrokken gebieden. De delegatie strekt ertoe om dit voor deze maatregel voor een bepaald kalenderjaar te bepalen. De minister zal deze beslissing nemen op basis van een advies van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dat publiek beschikbaar gemaakt wordt. Het agentschap zal zich hiervoor baseren op meteorologische data van het KMI. Deze latere inzaaidatum heeft geen

impact op andere beperkingen zoals het gebruik van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen wanneer die hier gelden.

Artikel 11.

Artikel 11 wijzigt artikel 80 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de maatregel de aanleg van een bufferstrook met graskruidenmengsel.

Er wordt een delegatie verleend aan de minister om, wanneer uitzonderlijke weersomstandigheden verhinderen dat de bufferstrook tijdig, i.e. in het najaar van het jaar voorafgaand aan het verbintenisjaar, wordt ingezaaid of aanwezig, een latere uiterste inzaaidatum te bepalen in de betrokken gebieden. De delegatie strekt ertoe om dit voor deze maatregel voor een bepaald kalenderjaar te bepalen. De minister zal deze beslissing nemen op basis van een advies van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dat publiek beschikbaar gemaakt wordt. Het agentschap zal zich hiervoor baseren op meteorologische data van het KMI. Deze latere inzaaidatum heeft geen impact op andere beperkingen zoals het gebruik van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen wanneer die hier gelden.

Artikel 12

Artikel 12 wijzigt artikel 81 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de aanleg van een bufferstrook met bloemenmengsel.

De voorwaarde dat de bufferstrook die onderaan een afhellend gedeelte van een perceel bouwland met een lage tot zeer hoge erosiegevoeligheid ligt, alleen in aanmerking komt voor subsidie indien een verbintenis wordt aangegaan voor de aanleg van een grasbufferstrook in het kader van erosiebestrijding, waarbij de landbouwer in aanmerking komt voor subsidie, wordt opgeheven.

Er wordt bepaald dat de bufferstrook moet ingezaaid zijn op een perceel met een verwaarloosbare tot een lage erosiegevoeligheid.

De bepaling dat als de bufferstrook onderaan een afhellend gedeelte van een perceel bouwland ligt met een hoge of zeer hoge erosiegevoeligheid, de bufferstrook een minimale breedte van 9 meter over de hele lengte van de strook heeft met een maximale breedte van 30 meter, wordt opgeheven.

De voorwaarde dat een plantaardige dam aanwezig mag zijn indien de bufferstrook onderaan een afhellend gedeelte van een perceel bouwland ligt, wordt opgeheven.

Er wordt een delegatie verleend aan de minister om, wanneer uitzonderlijke weersomstandigheden verhinderen dat de bufferstrook tijdig, i.e. voor 1 mei van het verbintenisjaar, wordt ingezaaid, een latere uiterste inzaaidatum te bepalen in de betrokken gebieden. De delegatie strekt ertoe om dit voor deze maatregel voor een bepaald kalenderjaar te bepalen. De minister zal deze beslissing nemen op basis van een advies van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dat publiek beschikbaar gemaakt wordt. Het agentschap zal zich hiervoor baseren op meteorologische data van het KMI. Deze latere inzaaidatum heeft geen impact op andere beperkingen zoals het gebruik van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen wanneer die hier gelden.

Artikel 13

Artikel 13 wijzigt artikel 98 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de maatregel de reductie van antibioticagebruik.

Er wordt verduidelijkt dat de verbintenis betrekking heeft op het vleeskalver- of pluimvee- of varkensbeslag dat op 1 januari in het verbintenisjaar aan de landbouwer toebehoort en dat het beslag actief moet zijn gedurende de volledige verbintenistermijn.

Er wordt bepaald dat in geval van een volledige bedrijfsovername tijdens de verbintenistermijn de voorwaarden, die van toepassing zijn op de verbintenis, nageleefd moeten worden door respectievelijk de overnemer, dan wel de overlater, en dit gedurende de periode dat het beslag op zijn naam staat.

Artikel 14 wijzigt artikel 99 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op de maatregel de reductie van antibioticagebruik.

In de definitie van BD100-waarde wordt verduidelijkt dat deze waarde, die door de bevoegde entiteit wordt gebruikt om na te gaan of de maatregel correct is nageleefd, wordt berekend op basis van gegevens die beschikbaar zijn in Sanitel-Med op uiterlijk 16 april van het jaar na het verbintenisjaar.

Artikel 15

Artikel 15 wijzigt artikel 101 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft op het voortijdig beëindigen of schorsen van een meerjarige verbintenis.

Er wordt bepaald dat geen terugbetaling van de steun vereist is indien de op het bedrijf aanwezige dieren die onder de verbintenis of de verbintenissen voor dezelfde maatregel vallen, definitief worden overgedragen gedurende de looptijd van de verbintenis. De verbintenis, of het deel ervan dat overeenstemt met de overgedragen dieren, kan worden overgenomen door de overnemer of kan vervallen

Artikel 16

Artikel 16 wijzigt artikel 118 van het besluit van 21 april 2023 dat betrekking heeft de volgorde van de administratieve sancties als vermeld in verordening (EU) 2021/2115 en verordening (EU) 2021/2116.

Er wordt toegevoegd dat het bedrag van de betaling dat voortvloeit uit de toepassing van de verschillende verlagingen en sancties als basis dient voor de berekening van de verlagingen die overeenkomstig artikel 89 van verordening (EU) 2021/2116 wegens niet-naleving van de sociale conditionaliteit moeten worden toegepast.

Afdeling 2. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten

Artikel 17

Artikel 17 wijzigt de bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten.

De combineerbaarheid tussen de maatregel de toepassing van mechanische onkruidbestrijding en de maatregel de aanleg van drempels tussen de ruggen bij ruggenteelten wordt opgeheven. Beide interventies blijken in de praktijk niet te combineren: drempels tussen de ruggen bemoeilijken een correcte toepassing van mechanische onkruidbestrijding. De drempels zorgen namelijk voor oneffenheden waardoor de machines voor de mechanische onkruidbestrijding aan efficiëntie verliezen. Anderzijds worden de drempels door de verschillende passages met de machines voor mechanische onkruidbestrijding meer en meer genivelleerd waardoor die hun functie verliezen.

Artikel 18

Artikel 18 wijzigt de bijlage II bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten.

De beheerovereenkomst kruidenrijke akkerrand 15 juli – gefaseerd klepelen wordt ingevoegd. Deze beheerovereenkomst kan gecombineerd worden met de maatregel de toepassing van de biologische productiemethode en de maatregel het actieve gebruik van het bodempaspoort.

Hoofdstuk 2. Slotbepalingen

Artikel 19

Artikel 19 bepaalt dat het besluit uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2025. De terugwerkende kracht wordt verantwoord door het feit dat een campagnejaar op 1 januari begint. De wijzigingen brengen voor de landbouwers geen nadelen teweeg.

Artikel 20

Artikel 20 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap..

Het advies van de Inspectie van Financiën van 3 februari 2025 is gunstig en stelt dat met toepassing van artikel 31 §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 het begrotingsakkoord niet vereist is. (bijlage 2)

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 over het combineren van agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen en beheerovereenkomsten;
- 2° het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS